

Anatay Ömürkanov

(1945)

Şair A. Ömürkanov 2 Haziran 1945 yılında Talas bölgesinin Manas ilçesine bağlı Çeş-Döbө köyünde doğdu. Aral ortaokulunu 1961 yılında bitirdi ve Kırgız Devlet Üniversitesine girdi. 1966 yılında Filoloji fakültesini bitirdi. Daha sonra Tacikistan'daki Murgap ilçesindeki Kırgız ortaokuluna öğretmenliğe gönderildi. 1976 yılında "Sovetik Kırgızistan" (Sovyet Kırgızistanı) gazetesinde muhabir, bölüm müdürü olarak çalıştı. 1986 yılında "Kırgızistan" matbuunda çalıştı. 1988 yılında "Adabiyat" gazetesinde redaktör olarak görev yaptı.

Daha öğrenciyken şiir yazmaya başlayan A.

Ömürkanov'un ilk şiir kitabı 1937 yılında "Temiz hisler" adı ile çıktı. Daha sonra yazmış olduğu şiirleri de kitap olarak basıldı. Bir çok şiiri de Rusçaya çevrildi. 1973 yılında Kırgız Yazarlar Birliğine üye oldu. Çeşitli ödüller almıştır.

Şairin eserleri;

Temiz hisler. Şiirler. F. Kırgızistan, 1973.

Kırlangıç. Şiirler. F. Kırgızistan, 1977.

Altın kaynak. Şiirler. F. Kırgızistan, 1980.

Güneş yolu. Şiirler ve manzumeler. F. Mektep, 1983.

Var ol. Şiirler ve manzumeler. F. Kırgızistan, 1986.

İlk kar. Şiirler. F. Mektep, 1986.

Şiirler

OO, KÖR PENDE...

Baarıbizda calgız baş da, eki köz
Anan nege ak, karaga - cat, özgö
bölünösün aldın bilbes döperes,
oo, kör pende, şor pende?!

Baarıbizda calgız cürök, koş kulak
Anan nege bay katkırıp kedeyge -
öz boorunan özü ürküp koşkurat,
oo, kör pende, şor pende?!

Öz akılıñ kayra kelet bolup kas
anan nege arsañdaysıñ dağı ele -
artın emes azırkısın tuyalbas,
oo, kör pende, şor pende...

CAN BUZULBAY CARATILIŞ BUZULBAYT

Böyrök oyun böödö kırsık uturlayt,
Azan-kazan atpay düynö ızıldayt.
Caratılış buzuldu dep car salba,
Can buzulbay caratılış buzulbayt.

Can emneden buzuldu ayt, çıñıñdı ayt!
Cer baladay coldo kalgan cırıldayt.
Keçeegisin bugün untup keyişte
Kesirilenip kele catkan kılımdı ayt.

Kesir kaydan kılımdanbı, köktönbü?
Tañuudanbı bugünküñü, ötköndü?
Öçpü? Kekpi? Ötöösünö emnenin?
Camandıkka caruy turgan köp belgi.

Alaamat küç muuntkansıyt alkımdan...
Taş boor kılım, kayt artıña, kayt ıldam!
Bomba barday mezgilderdin boyunda
Akır bir kün carılıuğa kalırgan.

Başka bolup baratat dep Kün öñü,
Cerdin dük-dük cogot capçaş cürögü.
Ce adamdın adam kılbas işinen
Düynö tartıp baratkanın bilebi?!

AH, NANKÖR İNSAN...

Hepimizde bir kafada iki göz,
Sonra niye ak, karaya yabancı, başka
Bölünürsün önünü görmeyip devperest,
Ah, nankör insan, zavallı insanoğlu!

Hepimizde bir tek yürek, çift kulak
Sonra neden zengin güler fakire,
Öz bokundan özü ürküp irkilir,
Ah, nankör insan, zavallı insanoğlu!

Öz aklın geri gelir düşman olup
Sonra neden homurdanırsın hâlâ
Ardını değil, şimdikini anlamayan,
Ah nankör insan, zavallı insanoğlu...

İNSAN BOLZULMADAN TABİAT BOZULMAZ

Böbreği oyup boşuna felaket ilerler
Ezan okunmadan, tan atmadan dünya vızıldar.
Tabiat bozuldu diye haykırma,
İnsan bozulmadan tabiat bozulmaz.

İnsan neden bozuldu söyle, gerçeği söyle!
Toprak gibi yolda kalmış bağıır.
Düñünü bugün unutup hayıflanmakta
Kibirilenip gelen asrı söyle.

Felaket nereden asırdan mı, gökten mi?
Kapatmaktan mı bugünküñü, geçenleri?
Öç mü, kin mi? Neyin borcuna karşılık?
Kötülüğe yorarak bir çok belirti.

Alamet güç boğar gibi boğazımdan...
Merhametsiz asır, dön ardına, dön tez!
Bomba varmış gibi mevsimlerin karnında
Sonunda bir gün patlamaya bırakılmış.

Başka oluyor diye güneşin rengi,
Yerin küt küt çarpar genç yüreği.
Yoksa insanın insan yapmaz işinden
Dünyanın daraldığını bilir mi?

KOSMOSTON KAYTUU

Caşoo aňdap cıldızdardan, -
şumkarday kanatınan ter kuyultkan,
kulak türüp tuncuragan cımcırtıkka,
şukşuruluş uçup kelem paraşutta.

Közgö saysa körüngüs tün.
Çan çağımdan cañırışkan capayı tün
Üröydü alıp can mıcıgat.
Mederim cer enekemdey
Meni tosup kaçıp çıgat?!
Kaçan çıgat?!

Tañ atpastay kayra dağı,
Tün sezilet çeksizdikte,
Şukşurulam Cerge cetpey,
Cerge cetpey...

Oo, Cer Ene,
Men kelgençe
Künülöştöy baldarıñdan
Külgö aylanıp kaldıñbı ce...
Ce kaytpagan zor kargışka
Kabilip sen,
Celi çıkkan top sıyaktuu
"bışş" dep ceksen bolduñ beken?!
Ce oguñdan tayıp ketip,
Aalamdağı san cıldızdan ayırmasız
Mañkurttanıp eç maksatsız,
Kañgıp kettiñbi ce?!
Oo, Cer Ene...

Balapanın sorup salıp,
Uyasında uykusurap
Acidaar catkandığın
Bilse dağı uyasına şukşurulan
Alpkarakuş sıyaktanıp
Men özüñö şukşurulam
Oo, Cer Ene...

Tuş tarabım kapkarañğı kara tuman.
Ce şamalga aylanıp ketalbaymın,
Artat kaygım...

Bolobu tayanarım
Bolso eken tayanarım...

BİR UUÇ TURPAK

Atalardan bizge kalgan ömürdöy,
Bir uuç turpak,
Bir uuç turpak,
Boz turpak -

Kańça kılım,
Kańça zaman körünböy
Senden bizdi teşe tiktep turuşat?!
Tirүүлüktön ayılğan bir salamday
Bir uuç turpak,
Bir uuç turpak,
Boz turpak -

Bul düynögö türkük bolup kalalbay
Biz ketkende seni bizge salışat.

Sensiñ handın, sensiñ kuldun kaldığı,
Bir ooz söz sıyaktangan ar ubak -
Düynödögü baylıktardın baylığı
Bir uuç turpak,
Bir uuç turpak,
Boz turpak...

UZAYDAN DÖNÜŞ

Yaşam avlayıp yıldızlardan,
Kartal gibi kanadıñdan ter döken,
Kulak verip düşünceli sessizliğe,
Fırlayarak uçup geliyorum paraşütte.

Karanlık gece göz gözü görmez,
Canımdan haykıran vahşi bir ses
Korkutup canımı sıkıştırır.
Umudum toprak anam gibi
Beni karşılayarak kaçıp çıkar?!
Ne zaman çıkar?

Tan atmayacak gibi yeniden,
Gece sanki sonsuz gibi,
Hızlanırım yere ulaşamayıp,
Yere ulaşamayıp...

Ah, Toprak Ana,
Ben gelene kadar,
Kıskaç çocuklarının yüzünden
Küle mi döndün yoksa...
Ya da bir lanete mi
Kapıldın sen,
Havasını inmiş top gibi
"pış" diye yok mu oldun acaba?
Ya da yerinden mi oldun,
Alemdeki sayısız yıldızlardan farksız,
Mankurt olup hiç maksatsız,
Yersiz yurtsuz uçup gittin mi?
Ah, Toprak Ana...

Yavrusunu sarıp,
Yuvasında uyuklayan
Ejderhanın yattığını
Bilse de yuvasına saldıran
Avcı kuş gibi
Ben kendimce saldırıyorum
Ah, Toprak Ana...

Dört tarafım kapkaranlık kara sis.
Rüzgara da dönüşemiyorum,
Artar kaygım...

Olur mu dayanağım
Olsaydı dayanağım....

BİR AVUÇ TOPRAK

Atalardan bize kalan ömür gibi,
Bir avuç toprak,
Bir avuç toprak,
Boz toprak.

Kaç asır,
Kaç zaman görünmeden
Senden bizi delegecek gibi bakıp duruyorlar?!
Hayatta söylenmiş bir selam gibi,
Bir avuç toprak,
Bir avuç toprak,
Boz toprak.

Bu dünyaya destek olamadan
Biz gidince seni bize atarlar.

Sensin hanın, sensin kulun mirası,
Bir kelimelik söz gibi her vakit,
Dünyadaki zenginliklerin zenginliği
Bir avuç toprak,
Bir avuç toprak,
Boz toprak....